

[Johs. Christiansen.]

stillingen i Danmark, vi har selv brug for de 1 000 mand til maj, når overenskomsten med England ophører?

Når man for to år siden anbefalede pagten ved navnlig at understrege dens betydning som bistandspagt, vil vi have svært ved at forstå, at Danmark nu pludselig skal binde sig til at sende soldater ud af landet i situationer, hvor krigstruslen formentlig i særlig grad sigter på Danmark. Også dette er vi meget betænkelige ved, og det må få indflydelse på den stilling, mit parti tager til denne sag.

Da vi forhandlede Atlantpagten for to år siden, udtalte udenrigsministeren i sin omtale af, hvad det enkelte land skulle foretage i tilfælde af fredsbrud:

„Det er overladt til hver enkelt deltager at afgøre, hvad der skal foretages . . . for at medvirke til genoprettelse af sikkerheden. Skønnet må da bero på, om vedkommende lands anvendelse af militærmagt i den givne situation virkelig vil være et egnet middel til opnåelse af formålet.“

Det var på baggrund af denne udlægning af pagtens indhold, flertallet tiltrådte Den nordatlantiske Traktat. Det er denne samme udlægning, som forslaget nu i dag kuldaster, idet det sætter en anden modsat vendt ind i stedet. Ved at godkende oprettelsen af fælleshæren, kommanderet af en overgeneral med vidtgående beføjelser, og ved at love denne øverstbefalende nationale styrker, vil det enkelte land, in casu Danmark, overhovedet ikke have mulighed for længere at udøve det suveræne skøn, som udenrigsministeren i regeringen Hedtoft lagde så overordentlig vægt på den 22. marts 1949.

Når man ser tilbage over den udvikling, der har fundet sted på hele dette område, og som det nu fremsatte forslag til beslutning næppe er det sidste trin i, vil det være en forsømmelse ikke også at se på de økonomiske konsekvenser. Med den ekstrabevilling, der er givet for dette og følgende finansår, er landets militærudgifter på tre år blevet fordoblet. For 1947—48 lød budgettet på 253 mill. kr., men vil nu, for så vidt ekstrabevillingen udnyttes, være oppe på ca. 500 mill. kr. Hertil kommer de mere end 100 mill. kr. — det er sikkert ikke for højt regnet —, som vi må udrede i form af de voldsomme prisstigninger på strategiske råvarer, der netop nu anvendes til oprustningen rundt om i landene, og gennem hvilke Danmark altså, som det råstoffattige land det er, forskudsvis, om jeg

så må sige, må ofre på den fælles oprustning; også dette bør tages med ind i bedømmelsen.

Jeg tror ikke, vort land i længden kan udholde en så anspændt økonomisk belastning som den; det går ud over for meget, det går ud over de sociale og kulturelle opgaver, som vi dog også fortsat gerne vil løse.

Det hævdes ofte, også af folk, der burde kunne tænke klarere, at Danmark uden Atlantpagten ville have stået helt isoleret overfor de farer, som verdenssituationen indebærer. Dette er jo ikke rigtigt. Naturligvis er det ikke rigtigt. Som medlem af De Forenede Nationer er Danmark netop gået ind i et stort tænkt fællesfolkeligt sikkerhedssystem, der har fredens opretholdelse til formål, og som er forpligtet til at yde hver enkelt medlemsstat en tilsvarende hjælp i tilfælde af angreb som den, Atlantpagten tilsigter at yde. Dette angiver den stilling, det radikale venstre tager, og vi må hævde, at som medlem af FN er Danmark ingen isoleret stat. Vort parti har erklæret sig villigt til og er fremdeles villigt til at forhandle om de militære midler, der skal til for at opfylde vore forpligtelser i FN. Vi tror, det er dér, vejen går, den vej vil vi gerne følge, og de kræfter, der søger denne vej frem, vil vi gerne være med til at styrke på enhver tænkelig måde.

Inden jeg slutter, har jeg lige et par bemærkninger at gøre, som ligger en lille smule udenfor det, vi drøfter, men som i høj grad har betydning for Danmarks udenrigspolitiske stilling. Det er med den største bekymring, det radikale venstre har set Danmarks repræsentant i De Forenede Nationer på Danmarks vegne give tilslutning til en resolution, der vender sig mod Kina, på et tidspunkt, da meget indflydelsesrige og stærke kræfter er i gang for at bringe en fredelig løsning tilveje, og da selv England ikke har ment det forsvarligt at støtte Amerikas forslag, for ikke at tale om Sverige, hvis stilling dog i højeste grad måtte have interesse for Danmark. Jeg beklager, at regeringen gennem vort lands repræsentant i FN har taget medansvaret for en handling, hvis konsekvenser ingen i dag kan overse.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at det ikke er de udenrigspolitiske forhold, der er til diskussion her.

Viggo Stærke: I fortsættelse af den højtærede formands udtalelse vil jeg gerne sige, at jeg synes også, denne debat er blevet lagt